

Dienst Uitvoering Onderwijs

Toegankelijkheidsrapport RIO Kennisbank WCAG2.1

2023

Langelaar, Matthijs van
8-12-2023

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Samenvatting.....	6
Over deze evaluatie.....	7
Scope van de evaluatie.....	7
Browsers.....	7
Web Technology.....	7
Uitgebreide toets resultaten.....	7
1 Waarneembaar.....	8
1.1 Tekstalternatieven.....	8
1.1.1: Niet-tekstuele content: Onvoldoende.....	8
1.2 Op tijd gebaseerde media.....	8
1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) Voldoende.....	8
1.2.2: Ondertitels voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)Voldoende.....	8
1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) Voldoende.....	8
1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) Voldoende.....	8
1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) Voldoende.....	8
1.3 Aanpasbaar.....	8
1.3.1: Info en relaties Onvoldoende.....	8
1.3.2: Betekenisvolle volgorde Voldoende.....	9
1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen Onvoldoende.....	9
1.3.4: Weergavestand Voldoende.....	9
1.3.5: Identificeer het doel van de input Voldoende.....	9
1.4 Onderscheidbaar.....	10
1.4.1: Gebruik van kleur Voldoende.....	10
1.4.2: Geluidsbediening Voldoende.....	10
1.4.3: Contrast (minimum) Voldoende.....	10
1.4.4: Herschalen van tekst Voldoende.....	10
1.4.5: Afbeeldingen van tekst Voldoende.....	10
1.4.10: Reflow Voldoende.....	10
1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content Onvoldoende.....	10
1.4.12: Tekstafstand Voldoende.....	10
1.4.13: Content bij hover of focus Voldoende.....	10
2 Bedienbaar.....	11
2.1 Toetsenbordtoegankelijk.....	11

2.1.1: Toetsenbord	Voldoende	11
2.1.2: Geen toetsenbordval	Voldoende	11
2.1.4: Enkel teken sneltoetsen	Voldoende	11
2.2 Genoeg tijd		11
2.2.1: Timing aanpasbaar	Voldoende	11
2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen	Voldoende	11
2.3 Toevallen en fysieke reacties		11
2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde	Voldoende	11
2.4 Navigeerbaar		11
2.4.1: Blokken omzeilen	Onvoldoende	11
2.4.2: Paginatitel	Onvoldoende	11
2.4.3: Focus volgorde	Voldoende	11
2.4.4: Linkdoel (in context)	Onvoldoende	11
2.4.5: Meerdere manieren	Onvoldoende	12
2.4.6: Koppen en labels	Voldoende	12
2.4.7: Focus zichtbaar	Voldoende	12
2.5 Input Modaliteiten		12
2.5.1: Aanwijzergebaren	Voldoende	12
2.5.2: Aanwijzerannulering	Voldoende	12
2.5.3: Label in naam	Voldoende	12
2.5.4: Bewegingsactivering	Voldoende	12
3 Begrijpelijk		13
3.1 Leesbaar		13
3.1.1: Taal van de pagina	Voldoende	13
3.1.2: Taal van onderdelen	Voldoende	13
3.2 Voorspelbaar		13
3.2.1: Bij focus	Voldoende	13
3.2.2: Bij input	Voldoende	13
3.2.3: Consistente navigatie	Voldoende	13
3.2.4: Consistente identificatie	Voldoende	13
3.3 Assistentie bij invoer		13
3.3.1: Foutidentificatie	Voldoende	13
3.3.2: Labels of instructies	Voldoende	13
3.3.3: Foutsuggestie	Voldoende	13
3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	Voldoende	13
4 Robuust		14

4.1 Compatibel	14
4.1.1: Parsen Voldoende	14
4.1.2: Naam, rol, waarde Onvoldoende.....	14
4.1.3: Statusberichten Voldoende	14
Bijlage: Gebruikte pagina's in de steekproef.....	15

Inleiding

In dit rapport is te lezen in hoeverre de onderzochte website voldoet aan de WCAG 2.1, niveau AA. WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines en is in de Europese wetgeving opgenomen als standaard voor digitale toegankelijkheid (zie: "Methode en norm"). In Nederland is dit geïmplementeerd in de Wet digitale overheid.

Voor overheidsorganisaties geldt dat voldaan moet worden aan de WCAG 2.1, niveau AA. Dat betreft 50 zogenoemde succescriteria, die allen in dit rapport kort toegelicht worden. Een uitgebreide behandeling van de succescriteria is te vinden op de [website van het W3C](#). De WCAG berusten op vier principes, die stellen dat een website voor iedereen waarneembaar, bedienbaar, begrijpelijk en robuust moet zijn. Hiermee wordt geborgd dat iedereen de website kan gebruiken, ongeacht een eventuele beperking.

Om de mate van toegankelijkheid te beoordelen wordt de website via een onderbouwde steekproef beoordeeld. Per succescriterium wordt gekeken of de onderzochte set pagina's voldoet aan de vereisten. Dit betekent dat er mogelijk fouten niet geconstateerd zijn, omdat ze voorkomen op pagina's die niet in de steekproef zitten. Bovendien betreft dit rapport een momentopname. Aanpassingen op de pagina's kunnen ook weer nieuwe toegankelijkheidsproblemen met zich meebrengen.

Het testen gebeurt grotendeels handmatig en aan de hand van een steekproef van de scope. Hoewel de steekproef zorgvuldig wordt samengesteld kan het voorkomen dat een probleem niet gesignaleerd wordt tijdens het onderzoek. Ook is het mogelijk dat door voortschrijdend inzicht iets dat nu is afgekeurd, bij een volgend onderzoek wordt goedgekeurd en vice versa.

Samenvatting

Dit is de eerste Audit die op de RIO-kennisbank heeft plaatsgevonden vanuit Digitale Toegankelijkheid. Uit de bevindingen in het rapport blijkt dit ook omdat er veel basis bevindingen in de site zitten. Dit rapport kan als basis dienen bij de geplande vernieuwing van de RIO-kennisbank.

Veel bevindingen zijn vrij eenvoudig aan te passen. Het gebruik van de uno-componenten wordt aangeraden, die componenten zijn al grotendeels toegankelijk.

Het gecontroleerde PDF-bestand voldoet in meerdere opzichten nog niet aan de toegankelijkheidseisen. Het is sowieso lastig om een PDF goed toegankelijk te maken, dus probeer het gebruik hiervan te vermijden.

Over deze evaluatie

Onderzoeker(s): Langelaar, Matthijs van
Opdrachtgever: Dienst Uitvoering Onderwijs
Onderzoekperiode: November 2023

Scope van de evaluatie

Website naam: RIO Kennisbank
Scope van de website: Alle pagina's op <https://rio-kennisbank.duo.nl/index.jsp>
WCAG Versie: 2.1
Conformiteitsdoel: AA
Basisniveau van toegankelijkheid-
Ondersteuning: Gangbare hulptechnologie

Browsers

Edge: Versie 120.0.2210.61 (Officiële build) (64-bits)
Chrome: Versie 117.0.5938.63 (Officiële build) (64-bits)
Firefox: Versie 115.2.1esr (64-bits)

Web Technology

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- Javascript
- PDF
- SVG

Uitgebreide toets resultaten

- 41 Voldoende
- 9 Onvoldoende

1 Waarneembaar

1.1 Tekstalternatieven

1.1.1: Niet-tekstuele content: Onvoldoende

1. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-20/rio-2.0-algemeen/aa-raadplegen-instellingen-en-opleidingen.jsp> en andere pagina's op de site komen verschillende afbeeldingen voor die met name ter verduidelijking zijn van de tekst. Een alt-tekst is wel aanwezig, maar geeft weinig informatie. Kijk bij de afbeeldingen of de alt-tekst geschikt is. Geef bij een schermafbeelding bijv. ook aan dat het om een schermafbeelding/screenshot gaat, dat geeft de gebruiker informatie. De inhoudelijke beschrijving van het scherm zou in de gewone tekst moeten staan.

2. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/veelgestelde-vragen-en-systeemmeldingen.jsp> staan onder punt 6 links die naar een externe pagina verwijzen. Dit wordt aangegeven met pijltjes-symbool. Voor blinde gebruikers moet dit ook duidelijk gemaakt worden, door in de html een screenreader-only tekst toe te voegen, bijv. 'opent externe pagina'. Dit komt op meerdere plaatsen voor.

3. In de PDF <https://rio-kennisbank.duo.nl/images/gebruik-van-rio-gegevens-door-leeroverzicht.pdf> hebben de plaatjes wel een alt tekst. Maar deze is niks zeggend. (de PDF bevat meerdere toegankelijkheidsproblemen)

1.2 Op tijd gebaseerde media

1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) Voldoende

1.2.2: Ondertitels voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) Voldoende

1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) Voldoende

1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) Voldoende

1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) Voldoende

1.3 Aanpasbaar

1.3.1: Info en relaties Onvoldoende

1. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-20/rio-2.0-algemeen/aa-raadplegen-instellingen-en-opleidingen.jsp> staat een lijst met gegevens met bullets ervoor. Dit zou in de code ook als een lijst opgemaakt dienen te worden.

2. Op dezelfde pagina zou de lijst collapses als opgemaakt dienen te worden. Dit is van toepassing op elke pagina die deze collapses gebruikt.

3. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio/rio-gegevens-beheren.jsp> beheren staat onder keuze maken ook een lijst. Echter in de code is deze niet als lijst opgemaakt. Dit zou wel moeten als een lijst.

4. Onderaan elke pagina staan de koppen ""Kennisbank", "Naslag " en "Mist u iets?"". Deze zijn in de code met 'strong' opgemaakt, dit is niet de bedoeling. Koppen moeten in de code ook als kop worden opgemaakt. In dit geval H2.

5. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/index.jsp> staan onder Handleidingen PO, HO links met tekst eronder. Deze links zijn ook koppen en moeten dus als kop worden opgemaakt in de code, in dit geval H3.
6. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/index.jsp> staat een tabel die niet goed is opgemaakt. Een tabel moet tabelkoppen hebben (table headers, th). De dubbele kopregels zijn verwarrend voor gebruikers van schermleessoftware. Wijzig de tabel zodat er een enkele rij is met th's in de code.
7. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-20/rio-2.0-algemeen/aa-raadplegen-instellingen-en-opleidingen.jsp> zijn enkele koppen in de code als 'strong' opgemaakt. Dit is niet correct. De koppen moeten als kop worden opgemaakt.
8. In de PDF <https://rio-kennisbank.duo.nl/images/gebruik-van-rio-gegevens-door-leeroverzicht.pdf> staan tabellen met meerdere kolomkoppen boven elkaar. Voor mensen met een screenreader is dit heel verwarrend.
9. In de PDF <https://rio-kennisbank.duo.nl/images/gebruik-van-rio-gegevens-door-leeroverzicht.pdf> staan tabellen (p.15) met pijlen erin. Voor mensen met een screenreader is dit heel verwarrend.
10. In de PDF <https://rio-kennisbank.duo.nl/images/gebruik-van-rio-gegevens-door-leeroverzicht.pdf> staan tabellen in een tabel-cel. Dit is voor gebruikers van screenreaders niet te volgen.

1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Voldoende

1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Onvoldoende

Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio/hoe-werkt-de-rio-kennisbank.jsp> wordt in de tekst gebruik gemaakt van verwijzingen die niet bruikbaar zijn voor blinde gebruikers. Zoals bijv. "blauwe vlak", "groene knop", "klik op het pijltje". Pas de verwijzing aan, zodat voor iedereen duidelijk is wat er bedoeld wordt. Dit kan door gebruik te maken van de naamgeving van een knop, of de kop/tekst die in een bepaald vlak staat.

1.3.4: Weergavestand

Voldoende

1.3.5: Identificeer het doel van de input

Voldoende

1.4 Onderscheidbaar

1.4.1: Gebruik van kleur	Voldoende
1.4.2: Geluidsbediening	Voldoende
1.4.3: Contrast (minimum)	Voldoende
1.4.4: Herschalen van tekst	Voldoende
1.4.5: Afbeeldingen van tekst	Voldoende
1.4.10: Reflow	Voldoende
1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content	Onvoldoende

1. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-20/rio-2.0-algemeen/aa-raadplegen-instellingen-en-opleidingen.jsp> en <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/wat-is-rio.jsp> staat een (switch). Deze is in niet geactiveerde stand donkergrijs op een lichtgrijze achtergrond. Contrast is hierbij niet voldoende. Het contrast moet minimaal 3:1 zijn en is hier 2,7:1

(NB Het doel van de switch is niet direct duidelijk, vooral als de collapses onderaan de pagina staan, buiten beeld).

1.4.12: Tekstafstand	Voldoende
1.4.13: Content bij hover of focus	Voldoende

2 Bedienbaar

2.1 Toetsenbordtoegankelijk

2.1.1: Toetsenbord	Voldoende
2.1.2: Geen toetsenbordval	Voldoende
2.1.4: Enkel teken sneltoetsen	Voldoende

2.2 Genoeg tijd

2.2.1: Timing aanpasbaar	Voldoende
2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen	Voldoende

2.3 Toevallen en fysieke reacties

2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde	Voldoende
--	-----------

2.4 Navigeerbaar

2.4.1: Blokken omzeilen	Onvoldoende
-------------------------	-------------

1. Op geen van de pagina's wordt een skiplink aangeboden. Bij een herhalend menu op meerdere pagina's is een skiplink verplicht. Dmv een skiplink kunnen toetsenbordgebruikers het menu overslaan en direct naar de hoofdinhoud gaan. (NB de skiplink is een UNO-component)

2.4.2: Paginatitel	Onvoldoende
--------------------	-------------

1. Op elke pagina binnen de rio kennisbank zijn de pagina titels identiek, het gaat hierbij om de 'title' in de html: <title>Kennisbank</title> De title moet uniek zijn en beschrijven wat er op de pagina staat, zodat ook voor iemand die blind is meteen duidelijk is waar de pagina over gaat. De title moet beginnen met het onderscheidende deel van de pagina, dus bijv. : <title>RIO Gegevens beheren - Kennisbank</title>, <title>Naslag RIO - Kennisbank</title>.

2.4.3: Focus volgorde	Voldoende
-----------------------	-----------

2.4.4: Linkdoel (in context)	Onvoldoende
------------------------------	-------------

Er staan diverse onduidelijke links in de tekst. Gebruikers van schermleessoftware kunnen van link naar link navigeren en horen dan de linktekst. Een link met de naam 'hier', of 'klik hier' geeft de gebruiker geen informatie over het doel van de link. Zorg dat de link duidelijk beschrijft waar de link naartoe gaat. Hieronder staan enkele voorbeelden van waar het fout gaat:

1. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/veelgestelde-vragen-en-systeemmeldingen.jsp> staat ene link met de tekst "hier", Hiervoor geldt hetzelfde dat de linktekst duidelijk moet zijn. Hier moet duidelijk zijn waar naartoe.

3. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/veelgestelde-vragen-en-systeemmeldingen.jsp> geldt dit ook voor de link "zoeken en vinden" onder "systeemmeldingen RIO"?

4. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/contact.jsp> onder het kopje "open data" staat tevens een externe link met de naam "hier". Ook hier moet de linktekst duidelijk zijn.

5. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/wat-is-ri.jsp> Idem voor "klik hier".

2.4.5: Meerdere manieren

Onvoldoende

1. Er moeten meerdere manieren zijn om bij de informatie op een pagina te kunnen komen, denk hierbij aan bijv. een zoekfunctie of een sitemap.

2.4.6: Koppen en labels

Voldoende

2.4.7: Focus zichtbaar

Voldoende

2.5 Input Modaliteiten

2.5.1: Aanwijzergebaren

Voldoende

2.5.2: Aanwijzerannulering

Voldoende

2.5.3: Label in naam

Voldoende

2.5.4: Bewegingsactivering

Voldoende

3 Begrijpelijk

3.1 Leesbaar

3.1.1: Taal van de pagina

Voldoende

3.1.2: Taal van onderdelen

Voldoende

3.2 Voorspelbaar

3.2.1: Bij focus

Voldoende

3.2.2: Bij input

Voldoende

3.2.3: Consistente navigatie

Voldoende

3.2.4: Consistente identificatie

Voldoende

3.3 Assistentie bij invoer

3.3.1: Foutidentificatie

Voldoende

3.3.2: Labels of instructies

Voldoende

3.3.3: Foutsuggestie

Voldoende

3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)

Voldoende

4 Robuust

4.1 Compatibel

4.1.1: Parsen

Voldoende

4.1.2: Naam, rol, waarde

Onvoldoende

1. Op <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-20/rio-2.0-algemeen/aa-raadplegen-instellingen-en-opleidingen.jsp> en enkele andere pagina's staat een toggle-button met openen en sluiten. Deze geeft niet goed de status weer als deze open staat of sluit.

NB. Als je de switch inschakelt naar 'open' dan gaat de focus naar de collapse buttons verderop op de pagina. Zo wordt een heel stuk van de pagina overgeslagen, dit kan verwarrend zijn, met name voor gebruikers van schermleessoftware.

2. De hamburgermenu's op <https://rio-kennisbank.duo.nl/index.jsp> en alles andere pagina's hebben geen toegankelijke naam, in de standaard weergave wordt de tekst "Alle onderwerpen" gebruikt als naam en dat is prima. Bij inzoomen verdwijnt deze tekst uit beeld en vervalt de toegankelijke naam.

4.1.3: Statusberichten

Voldoende

Bijlage: Gebruikte pagina's in de steekproef

- <https://rio-kennisbank.duo.nl/index.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-20/rio-2.0-algemeen/aa-raadplegen-instellingen-en-opleidingen.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio/rio-gegevens-beheren.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/veelgestelde-vragen-en-systeemmeldingen.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/naslag-rio-sectorkeuzepagina.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-po/overzichtspagina-handleidingen-po.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/niet-ocw-erkend/art-overzichtspagina-niet-ocw-erkend.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/images/gebruik-van-rio-gegevens-door-leeroverzicht.pdf>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio/hoe-werkt-de-rio-kennisbank.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/wat-is-ri.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/communicatiecontext-rio.jsp>
- <https://rio-kennisbank.duo.nl/rio-naslag/contact.jsp>